

MÜNCHHAUSENI SEIKLUSED

LOODUSE LASTERAAMAT

170.

2-

120,-

MÜNCHHAUSENI SEIKLUSI

NR. 6
LOODUSE
LASTERAAMAT

TÖLKINUD ED. TASA.

K./Ü. „LOODUSE“ KEELELINE KORREKTOR H. PÜRKOP.
OSAÜHING „ILUTRÜKK“, TARTU, 1935.
K./Ü. „LOODUS“, TARTU, 1935.

Veider vanamees.

Vanamees istub küdeva ahju ees ja kõneleb omast elust.

Kuulajad naeravad.

Kuid kõneleja ei vaatagi neile.

Rahulikult jätkab ta juttu sellest, kuis ta lendas kuule, kuis ta elas kolme jalaga inimeste hulgas, kuis teda neelas suur kala.

Kord hüüdis üks kuulaja:

„See on lori! Sa luiskad!...“

Taat peatus ja vastas:

„Need suured isandad, keda mul oli au pidada oma sõbruks, ütlesid alati, et Münchhausen armastab tõtt.“

Kuulajad naersid. Münchhausen armastab tõtt!
Ha-ha-haa!

Aga Münchhausen ei lasknud end häirida, vaid jätkas juttu sellest, kuis põdral kasvas peast suur puu.

Puu? Põdral peast?...

Jah. Kirss... Ja puul olid suured, mahlased marjad.

Need Münchhauseni jutud on selles raamatus. Lugege ja otsustage ise, kas leidub maailmas inimest, kes veel enam armastaks tõtt kui Münchhausen.

Hobune rippus kirikutorni tipus, risti otsa
küljes.

(Lk. 7)

Münchhauseni esimene jutustis.

Hobune kirikutornis.

Pidin kord Venemaale sõitma.

Sõitsin ratsa.

Oli talv. Sadas paksu lund.

Hobune tikkus väsima ja komistas tihti. Mindki kiusas uni. Olin väsimuse pärast sadulast varisemas. Kuid asjatult otsis silm hoonet puhkepaigaks.

Mida teha? Tuli ööbida lagedal väljal.

Ka puud ega põõsast polnud ligidal. Ainult lühike post paistis kuski lumest.

Selle külge sidusin hobuse kohmetanud sõrmedega, heitsin ise lumele ja uinusin.

Magasin kaua ja ärkasin alles keskpäeval. Kuid nüüd olin majade keskel.

Mis see on? Kuis need majad võisid tekkida siia üle öö? Ja kus on mu hobune?

Ma kuidagi ei taibanud, mis juhtunud. Korraga kuulsin oma hobuse hirnumist.

Aga kus ta on?

Hirnumine kostus kõrgelt.

Tõstsin pilgud üles ja mida ma nägin?

Hobune rippus kirikutorni tipus, risti otsa küljes.

Nüüd taipasin, kuis on lood.

Eelmisel õhtul oli kogu alev oma majadega sügava lume all ja ainult kirikutorni ots paistis sellest välja.

Mina pidasin seda postiks ja sidusin hobuse külge.

Aga öösi oli lumi suure sulaga kadunud ja mina maale langenud. Kuid vaene hobune jäi üles rippuma.

Mis nüüd teha?

Võtsin pistoli, sihtisin hoolega ja tabasin kohe ratsmeid, sest olen väga osav laskur.

Ratsmed purunesid ning loom langes alla.

Ma hüppasin talle selga ning kihutasin edasi.

Hunt rakmeisse.

Peagi veendusin, et talvel saanisõit on mugavam kui ratsutamine. Ostsin endale uhke saani ja kihutasin nüüd tuulena mööda Venemaa lumistunud lagendikke.

Õhtuks jõudsin suurde metsa. Jäin saanis tukkuma. Korraga kuulsin hobuse hirmunud norskamist. Lõin silmad lahti ja nägin kuu kahvatul valgusel suurt, avatud lõugadega hunti jooksmas saanijalaste taga.

Pardid ronisid nagu helmed ise mu nööri otsa.

(Lk. 10)

Pääsemiseks polnud mingit lootust.

Laskusin kummuli saani ja sulgesin hirmunult silmad.

Hobune kihutas kui meeletu. Hundi hammaste klõbin kostus otse mu pea kohal.

Kuid õnneks ei omistanud hunt tähelepanu minule, vaid hüppas üle saani hobuse kallale.

Ühe hetkega neelas ta hobuse tagumise poole.

Kuid esimene pool tuiskas hirmust ja valust kannustatult edasi. Vaatamata sellele õgis hunt hobust.

Kui ma toibusin, haarasin piitsa ja kukkusin hunti nüpeldama.

Ta röögatas ehmunult ning tegi suure hüppe.

Hobuse esipool langes lumme ja hunt jäi hobuse asemele rakmeisse.

Jätkasin ta nuhtlemist.

Seetõttu kihutasin nüüd nii kiiresti, et juba kolme tunni pärast saabusin Peterburisse.

Terve Peterburi kogunes vahtima vaprat meest, kes sõitis — hunt saani ees.

Tuli silmist.

Kord nägin aknast, et tiigil on hulk parte.

Haarasin püssi ja jooksin välja.

Rutates lõin pea vastu treppi, nii et sädemed lendlesid silmist.

Kuid see mind ei peatanud.

Kohale jõudes sihtisin kõige rasvasemat parti ja tahtsin lasta. Kuid märkasin üllatuseks, et püssil puudus räni.

Mis nüüd? Kas tagasi joosta räni tooma?

Kuid seni võivad pardid minema lennata.

Lasksin juba püssi vajuda. Aga siis tuli päästev mõte. Lõin kõigest jõust rusikaga silmale. Silmist lendlesid sädemed, süütasid püssirohu ja lajatas pauk. Sain selle lasuga kümme parti.

Kui teil mõnikord tule tegemisel pole tikke, tehke samuti.

Kaval küttimine.

Jahil juhtus veel teisigi imesid.

Hulkusin kord kogu päeva mööda metsi. Öhtu eel saabusin suure järve kaldale, mis otse kihas partidest.

Õnnetuseks olid mul haavlid otsas.

Olin õhtuks kutsunud sõbrad endale külla ning tahtsin neid praetud partidega kostitada. Pidin ma nüüd partideta koju minema?

Seisin kaua mõtetes. Äkki mul tuli meelde, et seljakotis on mul tükk rasva.

Hurraa! See on tore süüt! Sidusin rasva pika ja peene nõöri otsa ning viskasin vette.

Pardid ujusid kohe süüda kallale.

Üks neist neelas ahnelt rasva alla.

Kuid rasv oli libe, ei püsinud pardi kõhus, ja tuli jälle välja. Nii oli mul part nõöri otsas.

Siis haaras rasva teine part ja sellega juhtus sama lugu. Pardid neelasid üksteise järel rasva ja ronisid nagu helmed ise mu nõöri otsa. Küll mul oli

Ma võtsin sabaotsa kätte ning talutasin
looma koju.

(Lk. 14)

hea meel nii rohke saagi üle. Vaja ainult pardid veest välja kiskuda ja koju tassida.

Kuid tassimine polnudki kerge, sest parte oli palju. Väsisin varsti ja istusin puhkama.

Sel ajal jooksis metsast ruuge rebane lagedale. Pardid ehmusid, tõusid lendu ja viisid mindki nõõripidi endiga pilvedesse.

Ma tüürisin kuuehõlmadega ja juhtisin linnud kodu poole ning lõpuks läbi korstna otse kööki. Küll kokk kokkus, kui ma partidega koldest robinal alla tulin!

Püüd püssivarda otsas.

Oi, leidlikkus on tore asi! Leidlikkuse abil sain kord ühe lasuga seitse püüd.

Lugu oli järgmine.

Tulin jahilt. Olin kõik haavlid ära lasknud. Korraga, otse mu jalgade eest tõusis lendu seitse püüd. Kuidagi ei taha loobuda saagist ja sellepärast laadisin püssi raudse laadimisvardaga.

Siis hiilisin püüde juurde, ajasin nad uuesti lendu ja lasksin.

Püüd lendasid reas. Mu varras läbistas kõik linnud ja nad langesid nagu välgust rabatult.

Maast võttes leidsin, et linnud on praetud. Jah, päris küpsed!

Asi oli lihtne. Varras oli paugust kuumaks läinud ning linnud küpsetanud.

Istusin maha ja hakkasin sööma.

Rebane naaskli otsas.

Kord silmasin metsas ruuget rebast.

Looma nahk oli nii tore, et seda kuidagi ei tahtnud rikkuda haavlitega. Võtsin siis haavlid rauast, asetasin asemele naaskli ja lasksin. Et loom seisis puu all, siis naelutas naaskel ta sabapidi puu külge.

Nüüd hakkasin rebast peksma.

Ta läks nii pööraseks, et, uskuge või ei, hüppas välja oma nahast ja tuiskas minema. Kuid nahk jäi tervena minu saagiks puu külge.

Pime siga.

Jah, minuga on juhtunud palju kummalisi asju!

Uitan kord mööda metsa ja näen: väike põrsas jookseb puude vahel ja ta kannul sörgib suur siga.

Lasksin, kuid kahjuks mööda.

Kuul lendas kahe looma vahelt läbi.

Põrsas kiunatas ja lippas metsa, kuna vana siga jäi seisma.

Imestusin, et miks ta mu eest ära ei jookse. Aga ligemal vaatlusel selgus asi.

Siga oli pime ega näinudki minna. Ta sai ainult siis käia, kui põrsa saba suus hoidis.

Kuul oli saba poolitanud, põrsas lippas minema ja vana siga ei osanud enam kuhugi minna. Abitult seisis ta paigal, põrsa sabajupp suus.

Ma võtsin sabaotsa kätte ning talutasin looma koju. Pime loom sammus mu kannul vaikselt, arvates, et teda ikka veel juhib põrsas.

Pean veel kord kinnitama, et leidlikkus on tore asi!

Käsitsi püütud metskult.

Teinekord kohtasin suurt metskulti.

Nüüd oli lugu lahti! Sest mul polnud püssi kaasas.

Pistsin jooksu — kult järele! Ta oleks mu kihvadega puruks teinud, poleks ma õigel ajal puu taha lipsanud.

Kult põrkas vastu puud. Ta kihvad tungisid nii sügavale puusse, et loom enam ei suutnudki vabaneda.

„Nüüd oled sa mul käes,“ ütlesin puu varjust väljudes. „Nüüd sa enam ei pääse!“

Sidusin ta jalad nööriaga kinni ja tõin saagi uhkelt vankriga koju.

Küll teised kütid imestusid! Nad kuidagi ei osanud seletada, kuis nii metsikut looma saab elavalt püüda.

Kirssidega põder.

Aga juhtus ka teistmoodi lugusid.

Lähen kord jälle mööda metsa ja mugin paunast magusaid kirsse.

Metsast väljus uhke põder, kel sarvede vahel
kasvas suur kirsipuu.

(Lk. 16)

Korraga seisab mu ees pöder! Sale, tugev ja suurte haraliste sarvedega.

Pöder seisis vaikselt vahtides, nagu oleks ta aimanud, et mul kuulid otsas.

Õnneks olid mul veel mõned kirsid. Laadisin püssi kirssidega. Jajah, ärge naerge, päris tavaliste kirssidega.

Kui pauk kajas, noogutas pöder korraks peaga. Kirsid ei teinud talle nähtavasti häda. Kuid siiski tuiskas ta ehmunult metsa.

Mul oli südamest kahju, et nii toredast saagist ilma jäin.

Aasta hiljem olin jälle samas metsas.

Milline oli mu üllatus, kui korraga metsast väljus uhke pöder, kel sarvede vahel kasvas suur kirsipuu.

Taipasin kohe, et puu on kasvanud mullu lastud kirssidest.

Sel korral oli mul kuul püssis.

Sihtisin ja lasksin. Pöder prantsatas maha.

Nii oli mul käes ühe lasuga tore praad ja sellele lisaks uhke magustoit.

Sest maitsevamaid kirsse kui need olid, pole ma omas elus söönud.

Ma ei tea miks, aga kõige metsikumaid loomi olen kohanud ikka siis, kui olin relvata.

Lähen jälle kord mööda metsa ja mu kallale tuiskab tohutu hunt. Ajab lõuad pärani ja tormab aga kallale. Kuid mul polnud kaasas ei pussi ega püssi.

Mis nüüd? Põgeneda?

Kuid hunt oli juba ligi ja asus mu kõri kallale.

Pistsin käe ruttu hundile kurku, hästi sügavale, et ta ei saaks hammustada.

Hundi silmad hõõgusid vihast. Teadsin, et nagu käe välja tõmban, nii ta mu tükeldab. Seepärast ajasin käe veel sügavamale.

Lõpuks haarasin sisikonnast kinni, tõmbasin kord tugevasti ja hunt oli pahupidi nagu kinnas!

Muidugi suri ta kohe.

Lasksin ta nahast endale kasuka õmmelda.

Kui te arvate, et ma puhun, siis võin ju kasukat näidata.

Marutõbine kasukas.

Sama kasukaga juhtus kord hull lugu.

Kuski linnas tormas mu kallale marukoer.

Põgenesin tuhatnelja. Kuid et mul oli kasukas seljas, siis polnud jooks kuigi kiire ja koer aina ligines.

Viskasin kasuka maha ja hüppasin ligemasse majja.

Koer tormas kasuka kallale ja hakkas seda rehkimä.

Kui ta lõpuks kasuka kallalt peletati, tõi teener selle koju ja pani kappi.

Mõne päeva pärast jooksis ta suure kisaga minu juurde:

„Tulge appi! Teie kasukas on marru läinud!“

Jooksin riidetuppa ja mida ma nägin? Kõik riided olid puruks lõhutud.

Kasukas oli hiljutisest rehkimisest tõesti marru läinud.

Parajasti asus ta viimse ülikonna kallale. Räbalad aina lendlesid ringi.

Haarasin pistoli ja lasksin.

Kasukas vaikis kohe.

Ja sellest peale on ta alati vagune ning ma kannan teda vähimagi hirmuta.

Visa koer.

Kord oli mul koer, kel oli nii terav haistmine, et temaga võis küttida linde isegi öösi. Siis pidi talle aga põleva laterna sappa siduma.

Läksin kord tema ja kahe sulasega jahile.

Sulased jäid meist maha. Me sattusime varsti tetredele.

Et haavlid olid sulaste käes, siis läksin tagasi neid otsima, kuna koer jäi linde valvama.

Minnes kuulsin ma varsti maa alt oigeid. Sulased olid langenud vanasse kivisöökaevandusse.

Ruttasin külast abi tooma. Pika ja raske töö järel õnnestus sulaseid saja kaheksakümne meetri sügavusest kaevandusest välja kiskuda. Mõlemad olid terved.

Jaht jäi pooleli.

Järgmisel päeval sõitsin kaheks nädalaks kodust eemale.

Daamid kokkusid hirmsasti.

(Lk. 23)

Taas koju saabudes pärisin kohe koera järele.

Kodused ei teadnud loomast midagi; nad olid arvanud, et koer on minuga sõidul.

Läksin lõpuks kaheldes kohale, kuhu koera tetredega jätsin.

Ja seal ta seisiski.

Hüüdsin — nüüd! Ta hüppas, tedred tõusid lendu, ma lasksin ja sain ühe pauguga 25 lindu.

Aga vaene loom oli nii nälginud, et tema hobusel pidin koju viima. Kuid ta toibus peagi.

Kaheksajalgne jänes.

Jah, jahil ei näinud ma vähe imesid!

Kihutasin kord ratsa jänese kannul. Loom pika ajamise peale vaatamata ei väsinud sugugi.

Kihutasime nii kaks päeva.

Koer ei jäänud sammu jänesele maha, kuid ei pääsenud saagile ka ligemale.

Alles kolmandal päeval õnnestus mul jäne lasta.

Ja kujutelge, jänesel oli kaheksa jalga! Neli all, neli seljal!

Kui alumised jalad väsisid, käänas loom enda ümber ja jooksis teistel jalgadel. Pole siis ime, et teda kolm päeva pidin jälgima.

Kuid koera jalad olid nii lühikeseks kulunud, et nüüdsest peale looma ainult maa-alustes urgudes, mägrajahil kasutada sain.

Kasulik vöö.

Kui see koer suri, oli mul väga kahju. Et looma mälestust hoida, lasksin tema nahast valmistada endale jahivöö.

Ja sellest ajast peale ei vajanud ma jahil enam koera ega püssi.

Vöö otse kiskus mind sinna, kus leidus saaki.

Saagile lähenedes kargas nööp vöö küljest ja tabas kuulina looma.

Vöö on mul praegugi alles.

Te nähtavasti ei usu mu juttu, naerate! Kuid vaadake mu vööd ja te näete, et sel on kõigest kaks nööpi küljes. Kui ma jahile lähen, siis lasen neid külge õmmelda vähemalt kolm tosinat.

Selle vöö pärast kadestavad mind kõik kütid.

Hobune laual.

Oma hobuseist pole ma veel jutustanud.

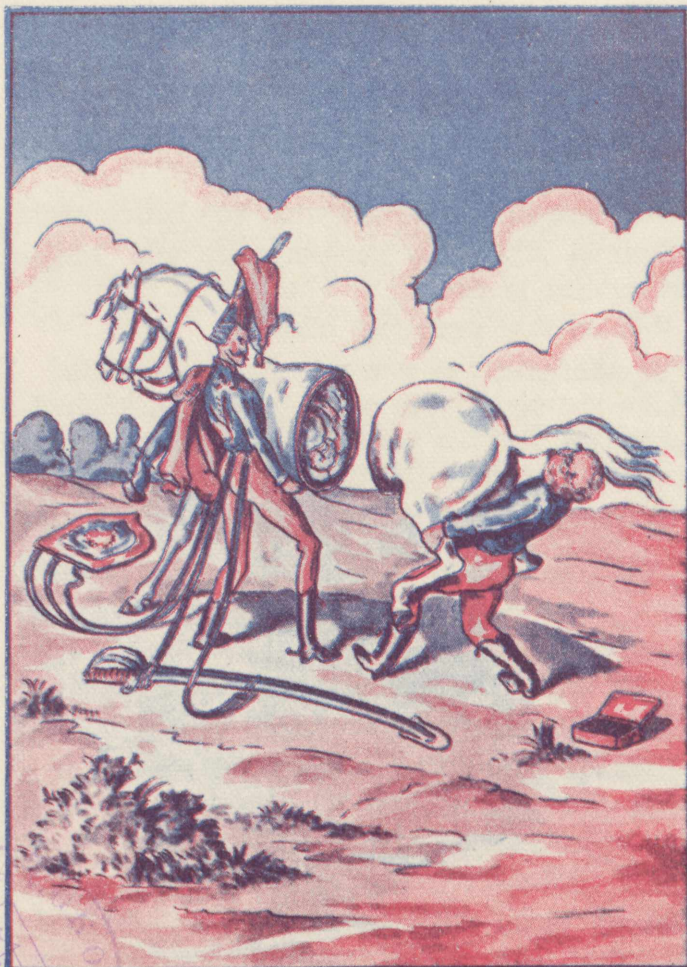
Nendega juhtus ka toredaid lugusid.

Olin kord Leedus sõbra pool külas.

See näitas külalistele õues üht eriti uhket täkku. Kuid see kiskus enda lahti ja tuiskas mööda õue ringi.

Kõik jooksid hirmuga laiali.

Ainult mina liginesin loomale ja hüppasin kärmele sellele selga. Loom tundis osavat kätt ja alistus kohe. Sõitsin uhkena mööda õue ja siis tuli korraga mõte oma osavust ka daamidele näidata, kes istusid

Saatsin kohe arsti järele, kes kiiruga hobuse
pooled väänkasvuga kokku õmbles.

(Lk. 24)

toas teelauas. Kuis seda teha? Juhtisin looma akna alla ja lendasin noolena tuppa.

Daamid kokkusid hirmsasti. Ma sundisin hobuse teelauale hüppama ja sõitsin seal nii osavasti tasside ja taldrikute vahel, et ükski neist ümber ei läinud.

See meeldis kõigile ja peremees kinkis hobuse mulle. Et mul seisis ees sõjaretk, siis võtsin kingi meeeldi vastu. Ja juba tunni aja pärast kihutasin uue hobuse seljas Türgi poole, kus parajasti keesid kibedad lahingud.

Pool hobust.

Lahingus olin alati vapper ja ründasin esimesena vaenlast.

Kord vallutasime vaenlase kindluse. Ma kihutasin esimesena linna, ajasin vaenlased minema ja läksin kaevule hobust jootma.

Hobune hakkas ahnelt jooma, jõi mitu tundi, aga janu ei vähenenud. Lõpuks hakkas tagantpoolt kummalist solinat kostuma.

Vaatasin taha ja pidin üllatuse pärast sadulast varisema.

Mu hobusel polnud üldse tagumist poolt, see oli ära lõigatud ja joodud vesi voolas kõhust välja. Mu seljataga oli juba suur loik.

Siis saabusid ka teised mehed ja selgitasid asja.

Kui ma parajasti väravast linna kihutasin, olid türklased linnavärava alla lasknud ning sellega mu hobusel tagumise poole ära lõiganud. Tagumine pool

oli alul türklasi taga kihutanud, neid kapjadega maha ropsinud ja siis aasale peatuma jäänud.

Sõitsin sinna ja leidsin tagumise poole rahulikult söömas. Saatsin kohe arsti järele, kes kiiruga hobuse pooled väänkasvuga kokku õmbles, sest niiti polnud käepärast.

Pooled kasvasid peagi kokku. Aga väädid hakkasid kasvama ja kuu aja pärast oli mu hobune nagu põõsas. Nii olin lahingus alati varjatud.

Kuulil ratsutamas.

Sõja ajal ei ratsutanud ma mitte üksnes hobusel, vaid isegi kahurikuulidel.

Piirasime Türgi linna. Meie juht tahtis teada, kui palju on linnas kahureid.

Kuid keegi ei julgenud linna minna. Ainult mina ei kohkunud.

Astusin kahuri kõrvale ja kui pauk lajatas, hüppasin kuulile. Kõik karjusid tagantjärele: „Elagu Münchenhausen!“

Lendasin uhkena, kuid linnale liginedes hakkasin mõtlema:

„Lendad küll sisse, kuid kuid pääsed jälle välja? Vaenlased vangistavad sinu salakuulajana ja poovad üles!...“

Samal ajal lendas linnast vastu teine kuul. Hüppasin üle sellele ja kihutasin endi laagrisse tagasi.

Muidugi lugesin kõrgelt lennates kõik vaenlase kahurid üle ja tõin juhile vajalised teated.

Juukseid pidi!

Kord türklaste eest põgenedes kihutasin hobusega üle soomülka. Kuid hobune ei saavutanud hüppel kallast. Pöörasin õhus hobuse ümber ja lasksin uuesti hüpata.

Kuid ka nüüd ei saavutanud me kallast ja langesime mutta.

Soo kiskus meid oma üska. Juba kadusime üleni rappa, ainult hobuse pea ja minu juuksetutt olid veel mudast väljas. Mida teha?

Haarasin kinni juuksetutist ja kiskusin enda sedapidi välja. Hoidsin ühtlasi hobust jalgadega nagu tangide vahel ja tirisin sellegi välja.

Katsuge seda järele teha ja te veendute, et lugu polegi nii lihtne!

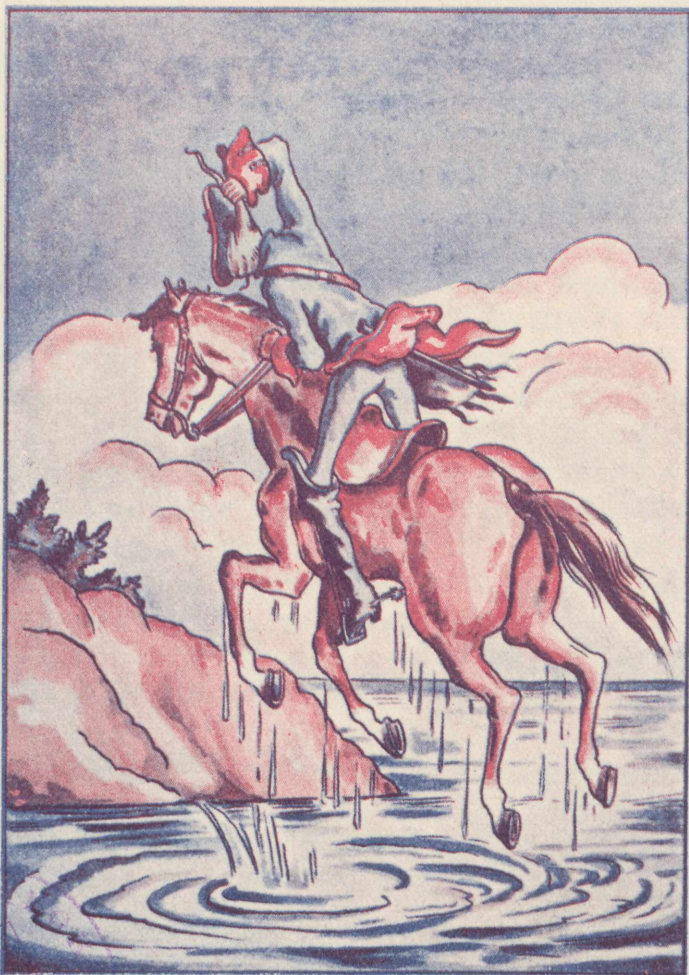
Mesilaste karjas.

Kuid ei jõud ega vaprus päästa sind saatuse küüsisist.

Kord piirasid türklased mu sisse, rebisid hobuselt ja vangistasid.

Mind seoti ja müüdi orjaks.

Need olid kurvad ajad mu elus. Kuigi töö polnud raske, oli see igav. Nimelt pidin mesilasi karjatama. Pidin igal hommikul sultani mesilased karjamaale ajama, neid kogu päeva hoidma ja õhtul jälle koju tooma.

Haarasin kinni juuksetutist ja kiskusin enda
sedapidi välja.

(Lk. 25)

Alul läks kõik hästi. Kuid kord kadus üks mesilane.

Läksin seda otsima ja nägin, et teda ründasid kaks karu. Nähtavasti tahtsid need mesilast murda, et selle mett süüa.

Mul polnud kaasas relva — ainult väike hõbedane kirves — kõigi sultani aednikkude tunnus.

Siiski viskasin sellega. Karud ehmusid ja põgenesid. Kuid õnnetuseks olin kirve heitnud sellise hooga, et see lendas kuule! Te naerate ja raputate päid. Kuid mina tol korral polnud sugugi naerutujus.

Sest kust saada nii pikka redelit, millega ronida kuule?

Esimene käik kuule.

Õnneks tuli mul meelde, et türgioad kasvavad kiiresti. Pistisin ühe oa mulda. See hakkas kasvama ja peagi ulatus latv kuu sarvedeni ja mähkus nende ümber.

Hakkasin ronima ja jõudsin tunni ajaga kuule.

Kuid siin polnud kerge kirvest leida, sest kuu on üleni hõbedast. Lõpuks siiski leidsin.

Pistisin kirve põue ja hakkasin laskuma.

Kuid nüüd oli häda: päike oli oa ära kuivatanud ja see varises tükkideks.

Pidin nutma puhkema. Kas kunagi ma enam ei näe maad? Kas pean kogu elu veetma kuul?

Korjasin lõpuks hulga nõgeseid ja punusin neist pika nõöri. Sidusin nõöri ühe otsa kuu külge ja hakkasin seda mööda laskuma. Kuid õnnetuseks oli nõör lühike.

Hädas raiusin kirvega ülemise otsa kuu küljest lahti, jätkasin alumise otsa külge ja pääsesin nii jälle hulk maad allapoole.

Pidin mitu korda nõöri jätkama. Nii jõudsin juba õige alla ja majad hakkasid paistma.

Korraga, oh koledust, katkes nõör ja ma lendasin sellise hooga alla, et lõin maa sisse vähemalt poole kilomeetri sügavuse augu.

Toibudes ei osanud ma kuidagi enam august välja pääseda. Olin seal terve päeva söömata ja joomata, — mõtlesin ja mõtlesin. Lõpuks tuli hea nõu — kaapisin enda välja küüntega, mis nagu õnneks sel korral olid neli aastat lõikamata.

Jah, mina juba hätta ei jää!

Karistatud ahnus.

Otsustasin nüüd karusid karistada.

Määrisin õhtul vankri vahepuu meega ja peitsin enda sinna lähedusse.

Vaevalt pimenes, kui vankri juurde tatsutas suur karu. Ahne päts õgis meega määratud vahepuu kõrri, ikka sügavamale, ja selle ots väljus lõpuks saba alt.

Seda ma ootasingi.

Jooksin ligi ja lõin vahepuu otsa sisse tugeva naela.

Nii oli karu elusalt horgi otsas.

Hommikul oli kogu linn kisa täis. Isegi sultan tuli karu vaatama ja kiitis mu kavalat nuppu.

Vangist koju.

Varsti tehti rahu ja ma pääsesin koju tulema.

Sõitsin postvankril. Oli käre talv. Isegi päike oli külmetanud ja turtsus aina aevastada. Nii külm oli ilm!

Tee oli tuisanud. Postipoiss puhus kogu aeg sarve, et hoiatada vastutulijaid laiemale kohale seisma.

Aga lõpuks ei teinud pasun enam piuksugi, kuigi poiss puhus, nii et põsed punnis. Nii juhtus meile tuisanud kohal vastu suur tõld.

Kumbki sõiduk ei pääsenud edasi ega tagasi.

Rakendasin hobused lahti, võtsin raske tõlla selga ja hüppasin sellega üle teise tõlla. Teine hüpe viis üle hobused. Kuid hüppe ajal hakkas üks hobune rabelema, mis muutus mulle ohtlikuks. Surusin siis looma jalad oma kasuka taskutesse.

Rakendasime hobused uuesti ette ja sõitsime ligema võõrastemajani.

Küll oli seal tore soojendada praksuva tule ääres ning puhata reisuväsimust.

Sulanud helid.

Kutsar asetab pasuna ahju külge rippuma. Ja siis vestlesime tükk aega.

Korraga pistis pasun mängima.

Kohkusime hirmsasti. Taipasin aga kohe, miks pasun külma käes enam ei mänginud ja nüüd soojas uuesti mängima hakkas.

Külma käes olid helid pasunasse tardunud ja sulasid nüüd ahju juures uuesti valla.

Nautisime kogu õhtu muusikat — „Porilaste marssi“, „Vändra metsas Pärnumaal“ ja teisi tükke.

Münchhauseni teine jutustis.

Maru.

Muide, ärge arvake, et matkasin ainult mööda maid.

Purjetasin palju kordi ka meredel ja siingi juhtus mul lugusid, mida vaevalt keegi teine on üle elanud.

Sõitsin kord suurel laeval Indiasse. Ilm oli tore. Ent kui me ühe saare juures ankrus seisime, tõusis suur torm.

Maru tuli sellise hooga, et rebis saarelt mitu tuhat puud kõigi juurtega ja tõstis need üles pilvedesse. Mitmesajapuudased puud lendlesid sulgedena pilvede all.

Kui torm vaibus, langesid puud endi vanule kohile, ajasid juured mulda ja kasvasid edasi.

Ainult ühe puuga juhtus erand.

Kui see õhku tõusis, korjas ta ladvas talunik naisega kurke. Seal maal kasvavad nimelt kurgid puude otsas.

Lõvi oli üle minu krokodilli lõugade vahele hüpanud.

(Lk. 34)

Et mees ja naine olid õige kehakad, siis kaldus puu kukkumisel kõrvale, langes sealse maa kuningale ja surmas õnneks selle.

Õnneks? küsite imestunult.

Jah. Kuningas oli väga metsik ja piinas oma alamaid.

Sellepärast oli kogu rahvas õnnelik ja kõik palusid mind neile kuningaks hakata.

Loobusin sellest aust ja soovitasin neile kuningaks valida puuga lennanud meest. Ta oli oma lennuga näidanud, et oskab kõrgel kohal püsida. Nii tehtigi.

Krokodilli ja lõvi vahel.

Peale tormi hiivasime ankru ning sõitsime edasi. Kahe nädala pärast saabusime Tseilonile.

Siin kutsus mind kubeneri vanem poeg jahile.

Läksime ligemasse metsa. Oli pööraselt kuum, ma väsisin varsti, jäin kubeneri pojast maha, kes kuumusega harjunud, ja eksisin võõrasse metsa.

Korraga kuulsin enda taga sahinat. Vaatan: mu ees seisis suur, avatud lõugadega lõvi. Mis nüüd? Püss oli peente haavlitega laetud, mis sobivad ainult linnu surmamiseks. Ma siiski lasksin, kuid laeng ainult ärritas looma ja see tormas vihaselt mu kallale.

Pistsin jooksu. Kuid äkki seisis mu ees tohutu krokodill.

Mida teha? Mida teha?

Ees krokodill, taga lõvi, vasemal järv, paremal soo!

Laskusin hirmunult rohule, sulgesin silmad ja jäin surma ootama. Ja siis lendaski midagi vuhinal üle mu pea.

Avasin silmad ning nägin krokodilli ja lõvi metsikus võitluses. Lõvi oli üle minu krokodilli lõugade vahele hüpanud.

Ühe eluka lõuad haarasid teise omi ja mõlemad püüdsid teineteist maha murda.

Hüppasin püsti, haarasin jahinoa ja lõin ainsa hoobiga lõvil pea otsast. Siis tagusin lõvi pea püssipäraga krokodillile kurku, nii et see peagi lämbus.

Kohale joosnud kubernereri poeg soovis mulle nii hiilgava võidu puhul südamlikult õnne.

Kohtumine valaskalaga.

Mõistate isegi, et peale seda mulle Tseilon enam ei meeldinud.

Istusin laevale, et sõita Ameerikasse, kus pole lõvisid ega krokodille.

Sõitsime kümme päeva ilma äparduseta. Alles enne Ameerikasse saabumist juhtus meil õnnetus: laev jooksis veeluse kalju otsa.

Põrge oli nii tugev, et mastis olev madrus lendas õhus kolm kilomeetrit, enne kui vette langes. Õnneks sai ta õhus kajaka sabast kinni haarata, mis pehmendas langemist. Linnu abil püsis ta ka seni veepinnal, kuni me appi jõudsim.

Korraga tormas mu kallale avatud suuga
suur kala.

(Lk. 37) *

Ma lendasin nii tugevasti vastu seinu, et pea paisati kõhtu. Pidin mitu päeva juukseid pidi tirima, enne kui pea jälle kohale tagasi sain.

Kuid kalju polnudki kalju, vaid hiiglasuur valaskala.

Põrge vihastas teda nii, et ta meie laeva ankru suhu haaras ja laeva kogu päeva enda järel vedas.

Õnneks katkes kett ja laev vabanes lõpuks.

Ameerikast tagasi tulles kohtasime valaskala uuesti. Nüüd oli see surnud ja lebas merepinnal. Saagisime loomal pea otsast ja leidsime üllatuseks ühest hambaõõnest oma laeva ankru ühes neljakümne meetri ketiga.

Kuid meie rööm ei kestnud kaua. Laeva põhjas oli suur auk, millest vesi ojana laeva tungis.

Laev hakkas juba vajuma.

Kõik kaotasid pea, karjusid, nutsid, sagasid läbi-segi.

Ainult mina taipasin, mis teha. Istusin laeva augule.

Veejooks sai nii suletud.

Ja laev oli päästetud.

Kala kõhus.

Nädala pärast saabusime Itaaliasse.

Oli kuum päev ja ma läksin Vahemerre suplema. Et vesi oli soe, siis ujusin kaugemale merele.

Korraga tormas mu kallale avatud suuga suur kala. Põgenemiseks polnud vähematki võimalust. See pärast kiskusin enda kerra, et pääseda tervelt kala hammaste vahelt läbi, ja olingi kala kõhus.

Siin oli pime, kuid soe ja mugav.

Hakkasin ajaviiteks edasi-tagasi jooksuma ja märkasin pea, et see kalale ei meeldinud. Hakkasin siis jalgadega tampima, tantsima ja hüppama.

Kala läks valust meeletuks ja tuiskas veepinnale.

Kohe märgati teda mööduvalt Itaalia laevalt ja surmati harpuuniga.

Kui kala laevale vinnati, kuulsin, kuis madrused arutlesid, et kust kohast on kala kõige kergem lahata.

Olin hirmul, sest kala lahkamisel võidi mindki lahata.

Õnneks jäin siiski vigastamata. Kui kala kõht avanes, hüppasin välja ja avaldasin oma südamlikku tänu puhtas itaalia keeles.

See oli alles number! Kala kõhust väljub alasti inimene. Madrused olid kui tardunud.

Sõin laeval kõhu täis, hüppasin vette ja ujusin tagasi kaldale, oma riiete juurde.

Õhupalliga päikesele!

Ühel hommikul märkasin pilvede all mingit kera.

Haarasin püssi ja lasksin. Kuid mööda. Lasksin siis kahe kuuliga. Aga jälle asjatult. Alles kolmas lask, mis oli nelja kuuliga laetud, tõi kera alla.

Kõrgendikul oli mees ja puhus punnis põsil
oma peremehe veskeid käima.

(Lk. 40)

See oli suur õhupall, mille all rippus kullatud korv. Korvis oli mees ja pool praetud lammast.

Mees oli keegi tsirkuse artist, kes Londonis kaheksa päeva eest õhku tõusnud, et vaatajate silmade ees kaasavõetud lambaga õhus etendust anda. Ühe klapi rikke pärast ei pääsenud aga enam kumbki alla.

Pall oli kogu aeg aina tõusnud ja kolmandal päeval päikese juurde jõudnud. Siin oli mees kuumuses lamba ära praadinud ja sellest end toitnud.

Mees oli väga üllatatud, kui kuulis, et viibib Itaalias.

„Poleks te mind kuuliga alla toonud, oleksin viimse päevani maa ja taeva vahel hõljunud,“ naljatas ta minuga üpris tänulikul toonil.

Osavad teenrid.

Itaaliast sõitsin Türki sultanile külla.

Sultan oli minu külastuse üle väga õnnelik ja palus mind kui kõige nupukamat meest minna tema saadikuna Egiptusse tähtsat riiklikku ülesannet lahendama.

Nõustusin ja sõitsin.

Linnast välja jõudnud, jooksis mulle vastu väike, kõhn mehike. Kuigi ta kummagi jala küljes kandis raskeid pomme, liikus ta siiski noole kiirusel.

Mees seletas, et ta kolme minuti eest asunud

Viinist Konstantinoopoli poole teele, et seal tööd leida. Palkasin selle mehe enda teenistusse.

Teekonna teisel päeval silmasin meest, kes kõhutas, kõrv vastu maad.

Pärisin, mida ta teeb. Mees seletas, et kuulavat, kuis rohi kasvab. Nii terav kuulmine oli sel mehel.

Ka selle mehe palkasin enda teenistusse.

Varsti peale seda nägin tee ääres hoolega sihtivat meest.

Ma ei näinud ühtki looma ligiduses. Selgus, et mees laskis varblast, kes keksis Tallinnas Oleviste kiriku torni otsas. Te teate kõik, kuis ma jahti armastan. Ma suudlesin osavat meest ja võtsin sellegi enda teenistusse.

Sõitsime mitu päeva ja saabusime põlismetsa. Siin nägime meest, kes mähkis köit ümber metsa. Selgus, et mees tulnud metsa puid viima, kuid unustanud kirve koju. Nüüd rebivat ta kogu metsa juurtega üles, et seda koju viia. Siis polevat nii pea tulekut. Nii tugev jõud oli sel mehel.

Ka selle mehe palkasin endale.

Egiptusse jõudes tabas meid suur torm. Tõllad ja hobused veeresid keradena mööda teed.

Nägime aasal seitset veskit, mille tiivad pööraselt ringlesid. Kõrgendikul oli mees ja puhus punnis põsil oma peremehe veskeid käima.

Meid nähes ta kummardus ja maru vaikis kohe.

„See mees sobib mulle,“ mõtlesin endamisi ja palkasin ka tema endale teenriks.

Käskisip kohale tuua ühe kindlusekahuri.

(Lk. 44)

Hiina vein.

Egiptuses lahenes asi ja peagi asusin oma teenijatega koduteele.

Sultan oli mu tegevusega väga rahul ning kutsus enda juurde lõunastama.

Lõunasöök oli tore. Kuid muhamedi kombe järgi polnud laual veini. Selle eest viis sultan mind peale sööki oma tuppa, avas salajase kapi ja kostitas seal veiniga.

Vein oli hea, kuid ettevaatamatult laususin, et Hiinas leidub veel paremat veini.

See pahandas sultanit. Et teda paremasse tujju viia, lubasin teda tunni aja pärast Hiina veiniga kostitada.

Sultan pidas mind narriks ja käskis veini hankida. Ei õnnestu mul asi tunni ajaga, pidin peast ilma jääma. Õnnestumisel pidin aga varakambrist saama nii palju kulda kui üks inimene kanda jõuab.

Lõime käed kokku. Kirjutasin Hiina keisrile kirja, et see lubaks mulle pudeli seda veini, mida jõin tema juures kolme aasta eest.

Kirja lõpetades oli kell juba viis minutit neljal.

Kutsusin oma kiirjooksja ja saatsin ta Hiina pealinna. Mees vabastas jalad pommidest ja tuiskas minema.

Läksin sultani juurde tagasi.

Kell sai veerand, siis pool ja lõppeks kolmveerand neli, kuid käskjalga ei saabunud.

Mu süda läks raskeks. Palusin sultanilt luba

värske õhu kätte minemiseks. Ta lubas naeratades, kuid väljas märkasin mehi oma kannul.

Need olid sultani sulased...

Vaatasin kellale: viie minuti pärast neli...

Kas tõesti mul on veel ainult viis minutit elada?

Hüüdsin teenri, kes kuulis rohu kasvamist, ja pärisin, kas ta kuuleb saadiku samme. Kuulaja vastas, et mees kuski norskavat.

Mu jalad värisesid.

Hüüdsin teravasilmse teenri. See ronis kõrge torni tippu ja vahtis kaugusse.

„Kas näed?“ pärisin hirmunult.

„Näen, magab Pekingi ligidal puu all, pudel kõrval. Oota, küll ma su äratan!“

Ta laskis püssiga puu latva, nii et oksad ja lehed langesid rabinal magajale.

Mees kargas istuli ja pistis jooksmas.

Neljast puudus veel pool minutit, kui ta saabus tagasi.

Kujutelge, kui õnnelik ma olin!

Sultanile meeldis vein pööraselt. Ta kutsus varahoidja ja käskis kulla välja anda.

Varahoidja viis mind aaretega täidetud aita.

Kutsusin enda jõumehe. See haaras kogu vara selga ja me ruttasime sadamasse.

Üürisin laeva, mis täideti aaretega.

Siis tõstsime purjed, et minema pääseda, enne kui sultan kahetsema hakkab.

Taga aetud.

Ja juhtuski, mida kartsin.

Vaevalt olime kaldalt minema pääsenud, kui varahoidja sultani juurde jooksis ja jutustas, et varakamber on tühi. Sultan vihastus ja saatis mu kannule kogu oma sõjalaevastiku.

See tegi peavalu. Kujutelge ise, terve laevastik kannul!

Kuid siis hakkas mu sulane puhuma. Tõusis torm ja maru, mis Türgi laevastiku tõrjus tagasi sadamasse.

Sisse piiratud!

Kuid rikka inimese rahulik elu ei rahuldanud mind Itaalias. Ihkasin uusi seiklusi.

Sellepärast olin väga õnnelik, kui kuulsin, et inglased ja hispaanlased olid teineteisele sõda kuulutanud.

Et hispaanlased piirasid Inglise kindlust Gibraltar, siis ühinesin piiratutega.

Kindlust komandeeriv kindral oli mu hea sõber. Ta näitas kohe kogu kindlust, sest ootas mult häid nõuandeid.

Kindlusevallil seistes nägin pikksilmaga, et hispaanlased sihtisid oma kahuriga sinna, kus me parajasti sõbraga seisime. Käskisin kohale tuua ühe kindlusekahuri. Pöörasin selle suu otse vaenlase

kahurile vastu. Ja kui hispaanlaste kahur paukus, tegi seda ka meie oma.

Mõlemad kuulid pörkasid õhus igavese praginaga kokku. Ja vaenlase kuul lippas tagasi.

Lippas tagasi hispaanlaste endi sekka.

Seal rebis ta esiteks sihturil ja kuueteistkümmel sõduril pead otsast, siis kolmel laeval mastid maha ja tuiskas lõpuks edasi Aafrikasse.

Lennates veel kakssada neliteistkümmend kilomeetrit, langes ta ühe neegrionni katusele. Onnis magas neegreit selili, suu lahti. Kuul kukkus läbi katuse magajale suhu, lõi sellel viimsed hambad kurku ja peatus alles kõris.

Kisa peale jooksis eide mees tupp ja püüdis kuuli välja kiskuda. Kui see ei õnnestunud, siis pistis ta eidele peotäie tubakat ninasse. Eit aevastas ja nüüd lendas kuul läbi akna õue.

Nii suurt kahju tegi hispaanlastele nende endi kuul.

Kuid kahju tegi neile meiegi kuul. See purustas nende kahuri, pörkas sealt sõjalaevale ja lõi selle põhja. Laeval oli sadu madruseid ja sõdureid.

Nii võitsid inglased selle lahingu minu osava lasu tõttu. Nad olid selle eest mulle väga tänulikud.

Üksi tuhandete vastu.

Varsti otsustasin inglasi uuesti aidata. Riietusin katoliku paatriks ja läksin hispaanlaste laagrisse.

Et mind keegi kahtlustada ei teadnud, siis kuulsin kõik nende salajasemad plaanid. Kui õhtu saabus ja kogu laager magas, alustasin oma kavatsatud tööd.

Läksin kahurite juurde ja hakkasin neid merre pilduma. See polnud kerge töö, sest kahureid oli üle kolmesaja.

Sellega lõpuks valmis saanud, kogusin kokku kõik puuasjad ja süütasin põlema. Tekkis hiiglatuli.

Hispaanlased ärkasid ja hakkasid pöörases segaduses ringi jooksuma. Nende arvates pidi vähemalt kaheksa kompaniid vaenlasi laagris olema.

Nende juht pani sellise kiirusega ajama, et alles kodus, Madridis, peatus. Kogu vägi lippas samuti ta kannul.

Nii võitsid inglased minu nupukuse tõttu sõja lõplikult.

Tänuks kutsuti mind Londoni.

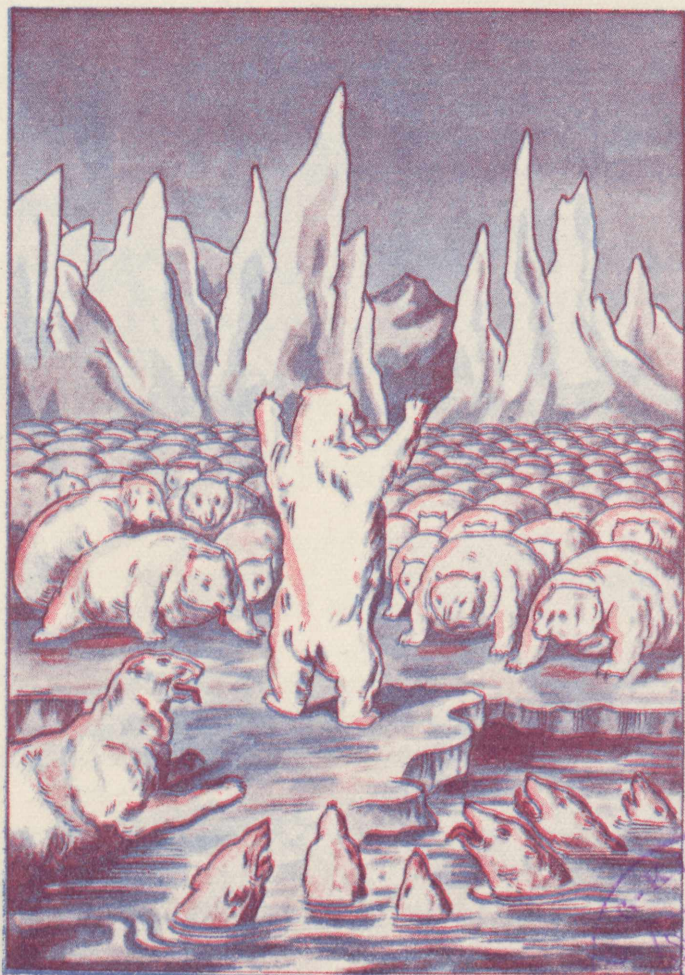
Võtsin kutse vastu, aimamata, millised elamused mind seal ootavad.

Inimkuul.

Ja need olid koledad.

Kord Londonis palava päevaga jalutades väsisin ja otsisin puhkamiseks puuvilu kuski varjatud kohas. Et puid ligiduses polnud, siis ronisin vana kahuri torusse ning suikusin kohe unne.

Õnnetuseks pühitsesid inglased samal päeval

Karud kogunesid mu ümber.

minu võitu hispaanlaste üle. Rõõmupeol põmmutati kõiki kahureid.

Ka seda, milles mina magasin.

Ma lendasin kahurist kuulina üle jõe kellegi taluniku õuel olevasse põhukuhja. Tuiskasin otse kuhja keskpaika. Põhukuhi päästis mu elu, kuigi mõistus kadus.

Seal lebasin meelemärkuseta kolm kuud.

Sügisel tõusid põhuhinnad ja peremees otsustas oma põhud maha müüa. Töölised asusid hangudega kuhja kallale. Nende kõnekõmin äratas minu. Ronisin kuhjast välja ja kukkusin peremehele otse kaela. Tal murdus kaelaluu ning surm oli silmapilkne.

Muide, selle üle keegi suurt ei kurvatsenudki, sest mees oli ihnur ja julm oma tööliste vastu.

Jääkarude keskel.

Kõik sõbrad olid õnnelikud, et olin elus. Nad olid mind juba surnuks pidanud.

Eriti õnnelik oli kuulus maadeavastaja kapten Phips, kes parajasti korraldas põhjanaba-reisu.

Ta kutsus mind endaga kaasa, arvestades mu häid nõuandeid reisul.

Ja kuu aja pärast olime juba põhjanaba läheduses.

Seal märkasin suurel jäämäel kaht jääkaru.

Haarasin püssi ja hüppasin laevalt jäämäele.

Ronimine peegelsiledail järskudel jäärüngastel oli lõpmata raske. Iga hetk ootas mind kukkumine. Siiski õnnestus mul lõpuks karudele ligineda.

Ma juba hindasin nahkade väärtust, sest karud olid tubli nuumhärja suurused.

Kuid püssi tõstes libastusin, kukkusin, lõin pea vastu jää-äärt ja kaotasin tükiks ajaks meele-märkuse.

Ärgates kokkusin koledasti: hiiglasuur jääkaru lebas minul ja asus mind õgima.

Suure vaevaga sain noa taskust välja tõmmata ja lõikasin kiiresti karu tagumisel käpal kolm varvast maha.

Karu möirgas valu pärast ning laskis minu lahti.

Haarasin nüüd püssi ja lasksin. Loom langes lumme.

Kuid sellega polnud lugu kaugeltki veel lõpul. Lask häiris tuhandeid karusid, kes magasid ümber-ringi jääl.

Need hakkasid uudishimuliselt liginema. Mis nüüd? Kui nad kõik mu kallale langevad!

Nülgisin ruttu karul naha ning tõmbasin endale selga.

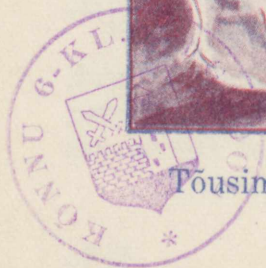
Karud kogunesid mu ümber. Kartsin, et nad mu kohe lõhki kisuvad. Kuid nad pidasid mind karuks, sest ma mõmisesin ja imesin kogu aeg käppa.

Nüüd tuli mulle hull mõte. Olin kelleltki kuulnud, et piste kuklasse toob kohe surma. Läksin ligema karu juurde ja pistsin talle noa kuklasse. See langes maha nagu kott.

Tõusime ikka kõrgemale ja kõrgemale!

(Lk. 52)

Nüüd asusin julgelt teiste karude kallale. Kõik nägid seltsiliste langemist, kuid ükski ei taibanud, et mina olin selles süüdi.

Nii surmasin mõne tunniga paar tuhat karu. Siis alles läksin laevale madruseid kutsuma, kes karud nüliksid. Nahad ja kintsud kanti laevale. Saaki oli nii palju, et laev sai täis ja põhjanaba sõit muutus võimatuks. Pidime koju pöörduma.

Nii jäi kapten Phipsil minu pärast põhjanaba avastamata.

Aga maitsevaid karukintse jätkus kogu Londonile.

Ida-Indiasse.

Teise merereisu Inglismaalt tegin kapten Hamiltoniga.

Sõitsime Ida-Indiasse.

Mul oli kaasas terane jahikoer. Kui me kolm-sada miili rannast eemal olime, jäi mu koer seisma ja andis märku, et metslinnud on ligidal.

Keegi ohvitseridest ei uskunud seda.

Et ma omas koeras kindel olin, siis leppisin nendega sajale kuldtükile, et linnud on lähedal.

Naerdi, et ma oma koera enam usaldan kui laeva ohvitseri, kes kinnitasid, et laev on kaugel merel ja metslinde ei või olla lähedal.

Kuid mulle jäi siiski õigus.

Koer püsis kogu aeg omas poosis.

Varsti püüdsid madrused suure haikala. Seda lahates leiti kala kõhust kuus paari tetri.

Linnud olid juba nii kaua kala kõhus viibinud, et üks neist oli pesa teinud ja nüüd munadel haudus.

Munadest väljusid varsti noored tedred.

Nii jäi õigus mulle. Ja meil oli kogu reisul värsket tedrepraadi.

Teine reis kuule.

Sellelt reisult tagasi tulles lubasin enam mitte kunagi reisima minna. Kuid ei möödunud nädalatki, kui asusin jälle uuele reisule.

Üks mu elatanud ja rikas sugulane oli kuskilt kuulnud, et leidub maid, kus elavad hiiglased.

Ta palus mind endaga seda maad otsima, sest ta tahtis näha hiiglast. Tasuks lubas ta mulle paranada oma suure varanduse.

Nõustusin. Hankisime laeva ja sõitsime Lõunamerele.

Teel ei näinud me midagi erilist. Ainult kuski kummalises kohas hõljus õhus liblikatena hulk lendlevaid naisi. Nende õhutantsu oli tore jälgida.

Kaheksateistkümnendal päeval tõusis suur maru.

See tõstis meie laeva veepinnalt õhku nagu udu sule. Tõusime ikka kõrgemale ja kõrgemale! Kuus nädalat purjetasime nii pilvede kohal. Siis silmasime hõbedaselt läikivat saart.

See oli kuu.

Leidnud sobiva sadama, sõitsime kaldale. All, kaugel, kaugel nägime teist planeeti linnadega, metsadega, mägedega, meredega ja jõgedega. See oli maa.

Kuul elutsesid hiiglased, kes ratsutasid kolme-päistel kotkastel.

Parajasti sõdis kuu keiser päikese kuningaga. Ta palus mind endale väejuhiks. Kuid ma loobusin sellest aust.

Kuul on kõik asjad palju suuremad kui maal. Näiteks on kärbsed seal lambasuured.

Relvadeks on kuuelanikel redised viskamiseks ja osjad torkamiseks. Relvad on nii ohtlikud, et vähimgi puudutus surmab. Häda korral sõditakse veel tuvimunadega. Kilpideks kasutatakse aga kärbseseeni.

Nägin ka ühe kauge tähe elanikke, kes olid tulnud kuule kauplema. Nende näod sarnanesid koerakoonudega. Silmad olid kas nina otsas või pealmisel mokal. Et kulme üldse polnud, siis suleti magades silmi keelega.

Täheelanikud olid kahekümne jala pikkused, kuna kuuelanikkude pikkus oli kuuskümmend jalga.

Kõigil oli kõhu vasemal poolel luuk, mis avanes söögi sisse pistmiseks. Siis suleti luuk järgmise söömiseeni. Söödi ainult kord kuus.

Eriti kaunid on kuul puud, mille punakail oksil kasvavad kõva koorega pähkliid.

Kui pähkliid valmivad, võetakse need ettevaatlikult puult ja viiakse keldrisse hoiule.

Vajab kuu keiser uusi elanikke, siis heidetakse soovitav arv pähkleid kuuma vette.

Mõne tunni pärast lõhkeb pähkleil koor ja uued elanikud ronivad välja. Nad on kohe täiskasvanud ja tööle õppinud. Ühest pähklist väljub korstnapühkija, teisest sõdur, kolmandast õpetlane, neljandast põllumees.

Ja igaüks asub oma tööle.

Surres hajuvad nad õhku nagu suits.

Kuigi nende kummalgi käel on ainult üks sõrm, on nad sellele vaatamata väga osavad töölisel.

Pead kantakse kaenla all ja pikemale reisule minnes jäetakse see ettevaatuse mõttes sootuks koju. Kuid pea juhib neid siiski kogu teel ka kaugelt.

Viinamarjad sarnanevad meie rahega. Ja ma usun, et meie rahe ongi kuult tormiga siia toodud viinamarjad.

Kui soovite kuu veini proovida, siis sulatage rahet.

Kuuelanikkude kõht on neile ühtlasi panipaigaks, kuhu kõik vajalikud esemed peidetakse. Sest neil pole magu, kopsu ega südant ja sisemus on täiesti tühi.

Oma silmi saavad nad välja võtta. Silma käes hoides näevad nad niisama hästi nagu oleks see peas. Kui silm rikki läheb või kaob, siis ostetakse poest uus.

Sellepärast on kuul palju silmapoode.

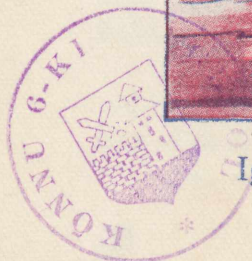
Igal aastal on moes isevärvi silmad. Tol aastal olid just kollased silmad moodi minemas, kuna paljud kandsid veel endisi, rohelisi silmi.

Mis te naerate? Ah arvate, et ma luiskan? Kui te ei usu, siis minge ise kuule vaatama. Te näete, et kõik on sula tõsi!

Igäühel oli kolm jalga ja üks käsi.

(Lk. 60)

Münchhauseni kolmas jutustis.

Hüpe Etnasse.

Itaalias viibides tuli mul soov Etna tulemäge vaadata.

Asusin varahommikul mäejalalt teele. Kolmetunnise vaevalise ronimise järel seisin mäe tipul. See tossas parajasti ja oli juba kolm nädalat tossanud.

Kõndisin mõni kord ümber kraatri ja et ma suitsu tõttu alla ei näinud, siis hüppasin sisse.

Langesin tulisesse möllu, kus hõõguvad söed mu keha kõrvetasid.

Kuigi surve alt oli tugev, langesin keha raskuse mõjul siiski lõpuks alla.

Seal oli hiigla kolin, vusin, kisa ja karjumine. Silmi avades nägin Vulkaani ja ta teenreid. Olin nende olemasolu seni muinasjutuks pidanud. All ilma elanikud olid juba kolm nädalat isekeskis tülit- senud ja nii pealilma rahu häirinud.

Minu ilmumine tõi kohe rahu majja.

Vulkaan ise avas oma laadikud, salvis ning või-

dis mu haavu, nii et need varsti paranesid. Siis karastas ta mind nektariga.

Edasi tutvustas ta mind oma kauni naise Veenusega, kes elas kirjeldamata uhkeis tubades.

Vulkaan seletas mulle ka Etna mäe tegevust. Kraater polevat muud kui auk, millest tema sepikoja tuhk välja heidetakse. Mõnikord karistavat ta oma sulaseid ja pilduvad neid tuliste sütega. Need tuis-kavat siis pääsu otsides hirmunult välismaailma. See olevatki tulepurskumine.

Ta kolded ulatusid maapõues kaugele merede ja maade alla.

Langemine Lõunamerre.

Aga varsti pahanes ta ühe mu nalja üle, haaras mu, viis suure kaevu kohale ja paiskas sinna sisse.

Langesin ja langesin, kuni meelemärkus kadus.

Ärkasin alles päikesekiirtest valgustatud meres. Et olen osav ujuja, siis ei kartnud ma uppumist.

Vaatasin ringi ega näinud muud kui aina vett. Lõpuks silmasin eemal suurt ujuvat mäge. See oli jäämägi. Kui liginesin, ronisin kohe mäele.

Kuid ka mäe kõrgemast tipust ei näinud ma kuski maad.

Alles õhtu eel silmasin liginevat laeva.

Kui ta oli üsna ligidal, pistsin karjuma. Mulle vastati hollandi keeles. Hüppasin uuesti merre ja ujusin laevale.

Kuulsin, et viibin Lõunamerel.

Etnast kukkudes olin läbinud maa keskpunkti, mis tee on tunduvalt lühem ümber-maailma reisust.

Sellise reisuga pole veel keegi hakkama saanud ega vist saagi.

Aga hollandlased pole sugugi aumehed.

Jutustasin neile niisama võltsimatult nagu teilegi oma seiklusest. Kuid nad naersid ja koputasid pilgates otsaesisele.

Nende reis läks Botany-Baile, mis on üks loodusvaradest rikkamaid kohti maailmas.

Juustusaarel.

Siin peatusime ainult kolm päeva. Tagasiteel tuli torm, mis rebis laevalt purjed ja kõik mastid.

Üks mast langes kompassile ja purustas selle.

Iga merimees teab, kui raske on laeva juhtida kompassita. Seepärast eksisime teelt. Kolm kuud uhtsid meid lained siia-sinna, kuni lõpuks ühel hommikul märkasime kõikjal erilist muutust. Mere roheline värv muutus valgeks. Tuul tõi ninna õrna, võluv löhna. Kõigi tuju tõusis.

Varsti saabusime sadamasse, kus vee asemel oli piim. Jõime, mis suutsime.

Maale minnes leidsime, et maa oli puhtast juustust.

Isegi sadama muul oli kõige ehtsamast hollandi juustust.

Jajah, ärge naerge midagi!

Loomulikult sõid saare elanikud ainult juustu. Kuid saar ei vähenenud, sest nii palju kui päeval juustu söödi, nii palju kasvas seda öösi asemele.

Saare elanikud olid nobedad, kaunid inimesed. Igaühel oli kolm jalga ja üks käsi. Täiskasvanuil oli otsaesisel veel suur sarv. Nad olid nii osavad, et isegi piimamerel joosta suutsid.

Leib kasvas valmis kujul ja sellepärast polnud saare elanikel vaja künda ega külvata. Nägin ka puid, mis präänikuid kasvatasid.

Oma rännakuil nägime saarel seitset piima- ja kaht veinijõge. Üldse oli seal palju imesid.

Eriti suured olid linnud.

Kotkapesa oli näiteks suurem kui meie majad. See oli punutud jämedaist tammepalkidest. Pesas oli viissada muna, igauks tubli tõrre suurune.

Purustasime ühel munal koore ja sellest väljus härjasuurune poeg.

Ta pistis piiksuma ja kohe oli vana lind meil kallal.

See haaras meie kapteni oma küünte vahele, viis pilvedesse ja paiskas siis alla merre.

Õnneks oli kapten hea ujuja ja saabus mõne tunni pärast taas saarele.

Metsas küttides lasksime kaks metshärga, kel oli ainult üks sarv ja seegi silmade vahel. Nagu pärast kuulsime, olla need loomad taltsutatult päriselanikele veo- ja sõiduloomiks. Nende liha oli maitsev. Aga vaevalt seda vajavad juustusaare elanikud.

Üks kala oli nii suur, et selle pea juurest
vaadates saba üldse enam ei näinud.

(lk. 62)

Nägin saarel väga julma karistust.

Kolm saarlast riputati jalgupidi puu otsa. Pärisin, miks nad nii julmalt karistavad. Mulle seletati, et need olevat rändurid, kes äsja koju saabunud pikalt reisult ja oma seiklusist uskumatuid lugusid puhuvat.

Kiitsin saarlasi nende tõearmastuse pärast, sest minagi ei vihka midagi enam kui valet.

Meie ärasõidul kummardusid kõik kalda ääres kasvavad puud kaks korda nagu jumalaga jättes.

Liigutatud nende haruldasest viisakusest, kergitasin minagi mütsi.

Kas polnud kummaliselt viisakad puud?

Mereeluka maos.

Et meil ikka veel polnud kompassi, siis hulkusime kaua võõrais vetes. Lõpuks jõudsime merre, mille vesi oli imelikult must. Maitseades osutus kogu mere vesi kõige paremaks veiniks.

Selles meres oli palju haisid, valaskalu ja teisi vastikuid mereelukaid.

Üks kala oli nii suur, et selle pea juurest vaadates saba üldse enam ei näinud.

Korraga hakkas ta jooma.

Vesi voolas jõena kala kurku ja et õnnetuseks meie laev oli kala lähedal, siis uheti see kala kõhtu. Ma pole argpüks, aga nüüd oli mul küll hirm nahas!

Kuid kala kõhus oli vaikne nagu sadamas. Siin oli palju teisi laevu, mis juba varemini alla neelatud.

Ja kui pime seal oli! Ainult tõrvikute valgel sai pisut liikuda.

Kala jõi päevas kaks korda. Siis oli kõht vett täis ja laev kiikus suurtel lainetel. Varsti alanes vesi jälle ja kõht jäi üsna kuivaks.

Vee alanemise ajal läksime kord kapteniga jalutama.

Kohtasime merimehi üle kogu maailma, rootslasi, inglasi, eestlasi, neegreid ja teisi. Kokku oli siin üle kümne tuhande merimehe. Paljud neist elasid siin juba aastaid.

Kutsusin kõik kokku nõu pidama, kuis vabaneda.

Mind valiti koosoleku juhatajaks. Soovitasin kaks kõige suuremat laevamasti kokku jätkata ja kui kala jooma hakkab, need talle põigiti lõugade vahele pista.

Nii jääb suu avatuks ja me pääseme välja.

Mu ettepanek võeti ühel häälel vastu.

Kakssada tugevamat madrust said selle tööga kergelt hakkama. Kala suu jäi lahti ja laevad sõitsid lehvivate purjedega vabadusse. Kala kõhus oli ühtekokku seitsekümmend viis laeva. Nii suur oli see elukas!

Viimne seiklus.

Vangist vabanedes olime huvitatud, kus me viibime. Selgus, et Kaspia meres. See hämmastas kõiki, sest Kaspia meri pole üldse teiste meredega ühenduses. Kust saime siis siia?

Arvatavasti kala ujus siia mingi maa-aluse kanali kaudu.

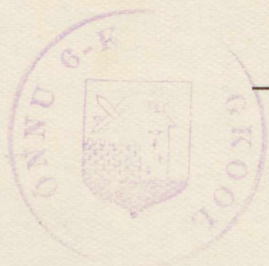
Mul oli nüüd lõplikult villand seiklusist. Lasksin end kaldale viia, et koju sõita.

Kuid kaldal sattusin suure karuga vastamisi, kes mind ähvardas tükkideks rebida.

Haarasin kiiresti ta esikäppadest kinni ja pigistasin neid nii tugevasti, et karu valu pärast möirgama pistis.

Teadsin, et nagu lahti lasen, nii ta mu sööb. Sellepärast pigistasin karu käppi kolm ööd ja päeva, kuni loom nälga kõnges. Sest karud toituvad käpa imemisest. Nii ei saanud ta aga käppa imeda.

Sellest ajast peale kardavad mind kõik karud.

Ar 935
Münchenhausen

Hind 1 kr. 20 senti.